СМОКИ ЛЕЙК
НОВЕ МІСТО В АЛЬБЕРТІ.

Смоки Лейк Гардвар Ко.
М. ҐРУМЕЗ, властитель.
МАЭМО ВСЯКОГО РОДА ГАРДВАР.
Черепяні горшки, зелізні, фарби, будовляний папір, машини до шиття "СІНҐЕРА", зелізка, помпи, рури, гасолінові енджаї і все проче що Вам треба.
Ціни умірковані.

ҐРОСЕРІ, ОВОЧІ І КЕНДИ
ПЕТРО ЗАГАРІЙЧУК, властитель.
Вода содова, пап ріжного рода.
Чистий, сьвіжий і добрий товар. Чесна обслуга.

Смоки Лейк Міт-Стор.
І. ЦАПОВСКИЙ, властитель.
Сьвіже мясо, солена вепровина, болона, риба в кенах і проче.
МИ ПРОДАЭМО ТОВАР "СВИФТА".

Коло-кріка Дім і Школа.
СМОКИ ЛЕЙК, АЛЬБЕРТА.
Гарний вигідний дім і школа враз з віктом для дівчат і хлопців, де ваші діти будуть мати батьківську опіку і науку.
Пишіть за усліями до:—
Miss E. G. HOCKES Smoky Lake, Alberta.

ІВАН СТОҐРИН
Офіциальний агент для Сійонарскої землі на Смоки Лейк.
Лоти на продаж по умірковаиній ціні.
ГРОШІ НА ПОЗИЧКУ НА ФАРМИ.
Коли в місті зайдіть до мене.

КУЗНЯ СМОКИ ЛЕЙК.
ГР. К. ВОЛЯНЬСКИЙ, властитель.
Виконуэмо всякі ковальскі роботи солідно і по умірковаиій ціні.

СМОКИ ЛЕЙК ҐЕРЕДЖ
ЕМАНУЇЛ БЕРЕЗКА, властитель.
Направляэмо автомобілі чесно і совісно по умірковаиій ціні.

Смоки Лейк Гарнес-Шап.
ЙОСИФ ДАНИЛОВИЧ, властитель.
Виконуэмо всякі направи
РОБОТУ ҐВАРАНТУЭМО.

НОВИНКИ.

—О—

КАНАДІЙСЬКІ ОРАНЖМЕНИ ЗА САМОСТІЙНОСТИЮ УКРАЇНИ.

Торонто. — На надзвичайних зборах декотрих провідників тов. Оранжменів, що відбули ся в Торонто 22-го липня і на котрих з Українців були присутними Іван Бодрук і Павло Крат, ухвалено ужити усіх сил товариства на оборону українського народу проти закусів римо-католицької Польщі.

На загальних зборах провідників Оранжменського товариства, що мають відбутись в Отаві сими днями, буде внесена резолюція дотично української справи. В тій резолюції товариство буде жадати, щоб канадійський премієр Роберт Борден ужив всіх старань від імени Канади на Мировій Конференції, як також перед анґлійським урядом, щоб в жаден спосіб Східно Галичина, Холмщина і взагалі яка-б не була українська земля не дісталась під Польщу.

ЦІНА ЧЕРЕВИКІВ ПІДНЕСЕСЬ ДО 20 ДОЛ.

Ще перед Різдвом ціни черевиків в Канаді підуть в гору до 20 дол. Не можна уважати сього за байку, але за прикрий факт", сказав контрольор Камерон, фабрикант шкіряних товарів: Він заявив, що надходячої підвишки в цінах усправедливити не можна, яка повстаэ завдяки маніпуляції маркету американськими паперами, бо їх крутанина допровадила до того, що в послідних двох місяцях ціна невиправлених шкір зросла о 60 проц.

УКРАЇНСЬКА МІСІЯ В АМЕРИЦІ.

Довідуэмо ся, що недавно до Америки прибула місія, яка складаэ ся з др. Юліяна Бачинського, голови; Віктора Козакевича, секретара і дра М. Кадеца. Близших вістий про се покищо не маэмо, та-річ певна що ціллю сеї місії э обстововане укр. справи.

МОНАРХІЧНА ПАРТІЯ В РОСІЇ

В Росії появляэсь нова організація приклонників царизму, які зорганізували сь під назвою "Міжнародна ліга для відбудови російської монархії." Ціллю сеї організації э поставити на трон в Росії братанка бувшого царя архикнязя Александра Михайловича. На чолі організації мав би бути колишний міністер Александер Теодорович Трепо і генерал Гудевич командант російської армії на Кавказі.

БОЛЬШЕВИКИ ВЗЯЛИ РИГУ.

Російська ґазета, яка друкуэсь в Берліні доносить, що большевики заняли Ригу.

КАРНЕҐІ ПОМЕР.

Король желіза і фундатор численних бібльотек по цілім сьвіті, Андрій Карнеґі помер вчера 11. серпня в своїй вілії в Ленока, Масс.

—о—

ЛІГА НАРОДІВ.

Правдиву лігу народів основано ще довго перед сьвітовою війною тими, що заживали Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина. Горячі пистинодяки, писані у 27 язиках, анґлійськім чеськім, словацькім, хорватськім, словенськім, сербськім, литовськім, француськім російськім, українськім і т. д. э переконуючим доказом, що найбільша згода маэ місце що до похвали Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина між всіма народностями, позаяк кождий знаэ, що средство Трінера э найсильнійшою твердинею, вибудованою проти атаків жолудкових недомагань, і усіх недуг, що стоять в звязи з жолудковими недугами. Дістанете його у Вашого друґіста, котрий маэ також під рукою инші Трінера средства, головно-ж Трінера Лінемент, Трінера Лік на Кашель, Трінера Антипутрін, знамените полоканэ для горла і губ і знамените средство, для очищеня ран. Ви не можете митати за нічим лучшим.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland, Ave
CHICAGO, ILL.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ УКРАЇНСЬКУ ЧАСОПИСЬ "КАНАДИЭЦЬ."

Lamont Hotel

Отсим повідомляю всіх інтересованих, що ГОТЕЛЬ на ЛЕМОНТІ т. зв. ЛЕМОНТ ГОТЕЛ буде отворений з днем 1-го серпня (августа) с. р. Будуть руми до винайму, добрий вікт, як рівнож всякі холодні напитки, як звичайно в тепершніх барах. Все по як найбільш умірковаиій ціні.

Приїжджаючи до міста — загостіть!

Властитель
John Darichuk
LAMONT, ALTA.

МАЮ НА ПРОДАЖ!

РЕҐІСТРОВАНІ КОРОВИ І ТЕЛЯТА "ШОРТ-ГОРНС", А ТАКОЖ МОЛОДІ ОГЕРИ "КЛАЙН".

F. C. SMITH
LAMONT, ALBERTA.

Religious, Moral, Social.

Канадиець

SCIENTIFIC, AGRICULTURAL. NON-POLITICAL. CANADIAN.

РІК IX. Ч. 32. EDMONTON, 3. OF SEPTEMBER 1919. VOL IX. №. 32

ПЕТЛЮРА ЗАНЯВ КИЇВ.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ ОДЕСУ.

—оХо—

В Чорногорі повстанэ.

УКР. СПРАВА БУДЕ ОБГОВОРЮВАНА В АМЕР. СЕНАТІ.

Вашінгтон. — Часть сенаторів, противних одобреню договору організуэ ся до борби, щоби договір аліянтів не перейшов в сенаті.

Сенатори домагають ся значних поправок і застережень на що президент Вільсон не хоче згодити ся. Сенатори дальше від Вільсона вимагають, щоби він дав їм всі інформації, які були перед Радою Чотирох відносно домагань инших народів. На всякий случай сенат вислухаэ домагань Эгиптян а також представителів Українців Лотишів, Литовців і Естонців. Сі представителі вискажуть перед сенатом свої жалі і кривди, які робить ся їм в договорі.

ЛОЙД ДЖОРДЖ ПОПИРАЭ СПРАВУ УКРАЇНИ.

Премієр Великої Британії Л. Джордж попираэ справу Українців проти Поляків. Він противить ся прилученю Галичини до Польщі — так заявив премієр міністрів в Канаді.

УГОДА МІЖ УКРАЇНОЮ І РУМУНІЭЮ.

Лондон. — Тутешнє українське представництво оповіщаэ, що між Україною а Румунією прийшло до угоди, після котрої Українці будуть могли перевозити оруже, амуніцію і инші матеріяли через Румунію. Оповіщаэсь також, що українське і румунське правительства прирекли собі не піднимати оружа проти себе та що Румунія згодила ся бути інтерпретором домагань України на мировій конференції.

ПЕТЛЮРА ВИГНАВ БОЛЬШЕВИКІВ З КИЇВА.

Копенгаґа. — Телеграма одержана тут з Березини, мінської губернії, доносить, що там прийшла депеша з Камінця Подільського, яка доносить що українська армія генерала Петлюри здобула Київ, заняла ціле Поділэ, велику часть Волині і цілу Київську губернію. Українська армія зближаэ ся до ріки Дніпра здовж цілої лінії.

ОДЕСУ ВІДІБРАЛИ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКА.

Лондон. — Українські війська здобули Одесу, найважнійший порт на Чорнім Морі, оповістила сьогодня українська місія.

Одесу здобуто по завзятій борбі в північній части міста Большевитські маринарські відділи з їх чорноморської фльоти, яких вислано в великім поспіху до борби Українців, мали здезертирувати.

Совэтська армія на правім березі Дніпра утікаэ в переполоху перед військами ґенерала Семена Петлюри, українського головного команданта.

БОЛЬШЕВИКИ ПОБИТІ ВСЮДА.

Берно. — Після остатних вістий з України, українські війська, які ведуть спільну акцію з румунськими військами, побили всюди большевиків. Крім мілітарного упадку большевики потерпіли моральний упадок, а іменно в недавних виборах до ґромадських совэтів проти-большевики дістали велику більшість і то навіть в тих околицях, які э в руках большевитських військ.

ЕМІГРАЦІЯ НІМЦІВ ДО АРҐЕНТИНИ.

Буенос Айрес, Арґентина. — Барон Гавденгавзен, бувший німецький амбасадор для Арґентини приїхав тут як репрезентант німецкого кольонізаційного товариства, котре закупоувэ землю, щоби примістити на ній Німців, які приїзджають до Арґентини. Барон і його агенти до тепер вже закупили 29.640 акрів землі.

КНЯЗЬ НИКОЛАЙ РЕҐЕНТОМ В РУМУНІЇ.

Париж. — Князь Николай э урядово признаний наслідником престола в Румунії на місце князя Карла, котрий зрік ся престола тому кілька днів. Князь Николай э в дорозі з Парижа до Букарешту, столиці Румунії.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ НА ЛИТВІ.

Париж. — На Литві нагромадили Німці 40-тисячну армію, модерно узброэну, яка готовить ся до походу на Росію під претенсом, щоб буцім іти на поміч адміралови Кольчакови. Сю новину привіз до Парижа литовський желізничий урядник Стайбіко заявляючи рівночасно, що Німці отверто говорять про якийсь договір між Німеччиною, Росіэю а Японією. Литовське правительство вже кілька разів засидало протести до Німеччини і жадало, щоби німецька армія забралась з Литви, однак Німці не роблять собі з сього нічо.

ПОЛЯКИ ВІДДАЮТЬ ТРИ МІСТА УКРАЇНЦЯМ.

Берно. — Тутешна українська місія отримала депешу від ґенерала Петлюри з дня 20 серпня, в якій він говорить, що Поляки віддали Українцям три міста на Волині, Ровно, Дубно і Житомир. Депеша додаэ, що селяни повстають всюди проти большевиків за самостійністю України. Всі національні сили України э зэднані на демократичній і протибольшевитській основі.

"Ми э в знаменитих відносинах з аліянтами, хоч наші сусіди, а головно Румунія э нам ворожі", каже депеша.

НОВИЙ ПЕРЕВОРОТ В УГОРЩИНІ.

Будапешт. — Архикнязь Йосиф і кабінет премієра Фрідріха зрезиґнували в наслідок сего, що аліянти не признали архикнязя і його правительства. Найвисша Рада аліянтів в Парижі заявила в своїй ноті до архикнязя Йосифа, що аліянти не можуть признати жадного правительства в якім засідаэ родина Габсбурґів, а також не може заключити мира з Угорщиною так довго, доки там не буде вибране народом дійсно народне правительство.

РЕВОЛЮЦІЯ НА ГОРІШНІМ ШЛЕСКУ.

На Горішнім Шлеску поширюэсь революція. Всіх копалень стереже військо. В революції беруть участь Поляки і Німці. Розброэно кількасот німецких жовнірів, атакуэсь бараки а навіть колійові потяги.

РУМУНСЬКА ДЕЛЭҐАЦІЯ ДО ПОЛЬЩІ.

До Львова прибула румунська делэґація під проводом ґенерала Зазіка. В якій цілі прибула делэґація в донесеню не говорить ся.

ЗАГАЛЬНЕ ПОВСТАНЭ В ЧОРНОГОРІ.

Малесенька Чорногора вийшла з европейської війни з такою мабуть долею, що і Галичина. Недобитки Сербів дістали були "лайсенс" іти в Чорногору щоб завести "порядок". А сеж і зовсім подібне ярмо до польского наїзду в Галичині. Тай доносять послідні телэграми, що ціла Чорногора повстала і веде завзяту борбу з Сербами. Положенэ там страшне так що Серби зуживають всіх сил щоби здавити повстанэ. Чорногорці поперетинали всяку комунікацію желізничу і телэграфічну і без пощади бють Сербів. Се вказуэ як високо цінить Чорногорець своэю хоч малою, але віками независимою державою.

ПРОТЕСТ З ЛЕДУК.

Дня 24-го сер. відбуло ся на кольонії Ледук віче в справі протесту проти наїзду і забору Галичини до Польщі. Позаяк тої неділі було там богослуженэ то народу було повна читальня. Бесідниками були д. Михайлишин і проп. І. М. Ґлова. На телэграми протесту і підмогу журнала в Парижи зібрано на вічу $ 158. Дальше місцева читальня декларувала 7. дол., а на весілю зібрано ще мабуть 40 дол. Вислано телэграму до Парижа, Лондону, Сенату в Стейтах до Премієра Бордена та до посла Макея. Докладний звіт буде поданий в часописях. Сей щирий даток фармерів з Ледук на так конечну народну ціль і саме в пору, се заінтересованэ показуэ, що люди наші беруть ся щиро до праці о кращу долю. Ледук зробив се, що повинен був і за се слава всім сьвідомим, щирим Українцям з тої околиці.

ВИХОДИТЬ В СЕРЕДУ КОЖДОГО ТИЖНЯ.

„THE CANADIAN"

10336--96 ST. EDMONTON, ALTA.

ПЕРЕДПЛАТА: В Едмонтоні на рік 1.25.
В Канаді на рік — — 1.00.
В Стейтах на рік — — 1.25.

КОРОТКА ІСТОРІЯ КАНАДИ.

ВСТУП.

Щоби викликати заінтересованэ Українців історіэю краю в якім жиэмо і якого прав уживаэмо, подаэмо можливо найкоротше цілість історії Канади, виказуючи по історичним фактам як Канада росла від хвилі прибутя Европейців аж по нинішний день.

Канада — се безмежний простір землі, який тягне ся на північ від Сполучених Держав т. э від 75 степеня півн. ширини аж до Північного Ледоватого Океану. На сході граничить з океаном Атлянтийським, а на заході з океаном Тихим. Цілий простір Канади виносить 3,729.665 квадр. миль анґ. а э так великий, як мало не ціла Европа. На тім просторі проживаэ лишень 7,151.869 мешканців. В склад Канади входять слідуючі провінції: Квебек, Новий Бруншвік, Нова Скотія, Онтерійо, Манітоба, Саскачеван, Альберта, Британська Колюмбія, Юкон, та Північно — Західні Території. Цілу Канаду ділимо на дві части: східну та західну. Границю між ними творить долина ріки Ред. Полуднево — східна полоса східної части Канади э гориста і в богато місцях відзначаэ ся пасмами богатої землі та пасовисками, а полуднево — західна полоса се широка та рівна височина урожайної землі 150.000 квад. анґ. миль. Підсонэ в східній і середній Канаді э острійше як під тою самою шириною в Европі. За то полуднево — західна часть Канади маэ клімат вельми лагідний.

Земля Канади загально урожайна і криэ в собі слідуючі скарби мінеральні: золото, срібло, мідь, нікель, олово, руда желізна, сіль, ґрафіт, вугіль і инші.

=oOo=

ПЕРШИЙ ПЕРІОД ІСТОРІЇ КАНАДИ.

Історія Канади від дня эї відкритя аж до 1763. року; Канада під зарядом Французів.

До XV. ст. майже ніхто не знав про Канаду. Вправді около XI. ст. Норвежці мали бути коло эї берегів, але вони там не осіли ся на довший час і тому память про їх побут затерла ся. Перший моряк, який висів на американський контінент, звав ся Христоф Колюмб. Роботу ним розпочату попровадили дальше Італійці, Анґлійці та Французи. Король анґлійський Генрих VII. вислав Івана Кабота шукати нової землі. І дійсно йому вдало ся звидіти побережа нинішної Канади і Стейтів. Значінэ сеї експедиції лежить в тім, що Анґлія все на ню покликувала ся і тим оправдувала свої претенсиї до Північної Америки. Французи також не лишили ся по заді. Король Француз вислав на Захід експедицию під проводом Картіэра в р. 1534., який віхав в гирло ріки названої пізнійше сьв. Лаврентія. Яко провідників взяв двох Індиян і поплив в гору ріки, аж до того місця, де тепер стоїть місто Квебек. Коли по дорозі питав їх про назву місцевости, вони уживали слова "Канада" якого уживали на означенэ села. — Індіяни, мешканці тої околиці вийшли на зустріч, приймили їх ввічливо і обдарували. На нашу увагу заслугують три племени індиянські, яких імена пізнійше в історії приходять, а то: Ірокоа, Ґурон і Альґонкінс. З тих два перші замешкували край на полудне і захід від озера Онтеріо, а оселі Альґонкінс тягнули ся від Атлянтику до озера Супіріор. В більшій части займали ся они ловецтвом, риболовством, садили фасолю, тютюн і кукурудзу. Хотяй стояли на низькім степени культури, мимо того мали понятэ сильнійшої орґанізації, а, яко люди жиючі на лоні природи знали добре натуру зьвірят і пташини. Уживали знарядів деревляних і камінних, желізаЗ не знали. Понятя про одного правдивого Бога не мали, були поганами. Але коли тілько почули Слово Боже з уст місіонарів французьких, дуже радо ставали Християнами. Французи обходили ся з Індиянами дуже лагідно і при помочи католицького духовеньства зискали собі у них довірэ; Анґлійці знов погорджували Індиянами і відносили ся до них рівнодушно. Тому то в пізнійших війнах між Французами а Анґлійцями, Індияни по більшій части ставали по стороні перших.

По першім заінтересованю ся Канадою за Картіэра, правительство французьке другий раз звернуло увагу на Нову Францію т. э Канаду допевра в р. 1604. Край сей не був богатий в дорогі мінерали, але мав подостатком скір і тому завязали ся компанії, які взяли в свої руки і змонополізували торговлю скірами і кольонізацию в Канаді і цілий эї заряд, а при тім робили нечувані маэтки. Де Монт дістав позволенэ кольонізувати Акадію т. э. побереже над океаном атлянтійським від ріки Делявар до ріки сьв. Лаврентия. Над заливом Фонди основав Де Монт Роял Порт. Коли однак Анґлійці довідали ся, що Французи заняли Акадию, пригадуючи на експедицию Кабота, вислали військо і заняли Порт Роял і цілу Акадію, яку король анґлійський подарував Скачменови Сир Вілліямови Александер і назвав эї Нова Скотія. Нова Скотія по 11 літах знов дістала ся в руки Французів.

Де Монт постановив основати нову оселю над рікою сьв. Лаврентія. Під проводом Шамплейна поїхала експедиція і опинила ся аж там, де стоїть нині місто Квебек. Шамплейн, чоловік умний і енерґічний взяв ся до зорґанізованя сильної кольонії. Не довів він свого діла до кінця, бо племена індиянські бороли ся між собою, а він брав в тім участь. Се абсорбувало эго час, енерґію і здоровлэ, а через що також тамошна европейська кольонія припупала на силах, якої населенэ виносило 100 людий.

Всі займали ся торговлею скір, тілько один Людвик Герберт працював на ріли і се був перший фармар в Канаді. На просьбу Шамплейна о поміч, ряд французький подав яку таку підмогу, а заряд над Канадою віддав Ґовернорови і Товариству зложеному зі 100 людий. Се товариство по смерти Шамплейна мало займало ся кольонізациэю краю і майже в нічім роботи не повело на перед; за то Церков католицька розпочала вельми видатну роботу. В р. 1637 заложено семинар духовний в Квебеку і школу для дітий Індиянських, школу для французьких і индиянських дівчат та шпиталь.

З Квебеку кілька католицьких місионарів виїхало до Монтреялу і ту заложили осідок місийний, звідки працювали між Індиянами. Працю церкви католицької спиннювала і утрудиювала робота урядників та купців. Сї послідні почали продавати Індиянам горівку. Через се місионарі стратили контролю над Індиянами, а труди многих літ пішли на марне. Тому то перший епископ Ляваль відніс ся до короля, щоби він перебрав на себе управу Канади, а відобрав права і привілэї компаніям. Король французький прихилив ся до эго просьби і заряд віддав в руки трох урядників: ґовернора, Епископа і інтенданта... Однак ся форма ряду не була добра, бо нарід не мав жадного голосу, а в разї непорозуміня між урядниками не було кому їх погодити, бо до короля було 3.000 миль. Мимо то ся управа краю оказала ся ліпшою чим попередна. Король старав ся по більшити число населеня по кольоніях. Розіслав аґентів по Франциї вербувати поселенців до Канади, де-би они осіли ся, корчували та управляли землю. Однак заселюванэ не йшло систематично і рационально, бо Францiя більше дбала про вивіз скір.

Племя інд. Ірокоа зависнім оком дивило ся на зайдів і на вивожуванэ продуктів і тому почали нападати і нищити Французів і тих Індиян, що з Французами торгували. До сего прилучила ся еще й війна Франциї з Анґліэю яка в части перенесла ся і на територию Канади. Ті борби тревали від року 1689 до р. 1713., котрого то року договором в Утрехт Анґлійці збогатили ся деякими землями в Канаді, а Франция по раз перший в своїй агресивній політиці в Канаді зістала повстримана.

По 1713 р. в Канаді запанував мир на цілих 30 літ. Той час ужили уражені Французи на скріпленэ своїх становиск. Збудували сильну твердиню Люїсбурґ, звідки могли-би успішно боронити своїх земель перед можливим нападом ворога. Від того часу Канада почала розвивати ся і приходити до добробуту. Уліпшено господарку на фармах, піднесла ся торговля, а населенэ зросло до 60.000. (Д. буде.)

-- ОГОЛОШЕНЄ --

Потреба Кухарки.

Український Інститут ім. М. Грушевського в Едмонтоні, Альта. — пошукуэ кухарки, або кухара. Зголошуючі ся повинні вміти варити українські страви. Платня після угоди. Служба починаэсь від 1-го жовтня. Аплікації належить слати до:

The M. H. Ukrainian Institute
Box 790. Edmonton. Alta.

ДОРОГА ДО ПРАВДИ.

=*O*=

(8. Продовженэ.)

86) Якого тексту письма сьвятого що до язика держить ся эвангельска церков в цїли основаного пізнаня правди Божої, а якого тримаэсь католицка церков?

Церков эвангельска стараэ ся пізнати гадки письма сьвятого з первісного тексту, поодиноких книг, бо з них найдокладнійше можна пізнати гадки писателїв церковних. Толкуэ про те письмо сьвяте на новочасні язики, т. э. старий завіт э первісного эврейського тексту а новий завіт з ґрецького тексту. Церков католицька не журить ся о первісний текст сьвятого письма, лише держить ся виключно давного латиньского толкованя, зробленого через сьв. Гіэроніма, котре звісне э загально під назвою "Вульгата."

VI. О ПРЕДМЕТАХ ПОЧЕСТИ І БОГОСЛУЖЕНЯ.

87) Чи католицька церков віддаэ честь і славу ще кому иньшому крім Бога Вітця і Сина Сьвятого Духа?

Так э, віддаэ эї ще так званим "сьвятим", передовсїм Марії, матери Ісуса, як рівнож чудотворним образам і реліквіям т. э. останкам сьвятих.

88) Що то суть сьвяті?

"Сьвяті" суть се, після науки католицької церкви, побожні усопші, котрі на земли житэ своэ службі церкви посьвятили, приписи церкви точно заховували, за ласкою Божою робили чуда, і віру свою по найбільшій части смертию мученичою припечатали. Крім апостолів належать до їх числа мученики перших часів християньских, належать ще отції церкви і богато иньших побожних людей, котрих пізнійше канонізовано (оголошено за сьвятих) хотяй в житю їх також проявилась не одна людська неміч.

89) В якій спосіб прийшло до взиваня сьвятих і моленя ся до них?

Сьвятих уважано за духів передовсїм Богу милих, котрих заступство стараня великий мали вплив на вислуханэ молитви. Від їх вставленя залежить, після науки церкви католицкої, відпущенэ гріхів і доступленэ вічного спасеня. З тої причини що раз більше росла честь і слава і взиванэ сьвятих.

В Падуї в церкві сьв. Антонія була в давних часах ось така напись: Антоній вислухаэ навіть тих, котрих не вислухаэ Бог.

90) Що о тім думаэ христіянин эвангелик?

Хотяй т. зв. сьвятим як і иньшим чесним шляхотним і коло добра ближних заслуженим людям належить ся вічна і добра намять і хотяй т. зв. сьвяті під неодним зглядом суть для нас по всі часи приміром віри і чесноти христіяньскої, то однак противить ся то письму сьвятому уважати їх за заступників наших перед Богом. Бог як дух найсовершеннійший э всьо знаючим дослідником сердець, чомуж доперва недосконалі духи мали би доносити Эму о гадках і бажанях людських? — э найдобротливійший чому-ж-мав-би доперва через мольби сьвятих дати ся наклонити і дати нам те, що э потрібне і конечне? Одиноким посередником нашим у Бога Вітця э Ісус Христос, Син Божий і Спаситель сьвіта, розпятий, воскресший із мертвих і сидячий по правій руці Вітця. Віддаванэ так званим сьвятим почести належної Богу противить ся першій заповіди і цілому сьвятому письму.

І. Ів. 5:14. І се одвага, котру маэмо до Него, що коли чого проснмо по волі Його, Він слухаэ нас.

Діян. Ап. 4:12. і нема ні в кому другому спасения, бо і нема иншого імя під небом, даного людям, щоб ним спастись нам.

Ів. 14:6. Ніхто не приходить до Отця, як тільки мною.

І. Ів. 2:1. А коли хто згрішить, заступника маэмо перед Отцем, Ісуса Христа праведника.

І. Тим. 2:5. Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос.

91) Кому межи сьвятими належить ся після науки католицкої церкви перше місце?

Перше місце межи всїми сьвятими католицької церкви занимаэ Марія, мати Ісуса. Називають эї царицею неба і землї, чистою дївою і заступницею перед Богом, котра силою своэї заслуги очищаэ душі віруючих.

92) Від якого то часу піднесено Марію до так високого достоїнства і чести?

Стало то ся головно від третього вселеньского собора, який відбув ся в Ефезї р. 431 по рождестві Христа. Що ся тичить особи Ісуса Христа ухвалено там згідно з письмом сьвятим, що э Богом чоловіком, що Божа і людска натура суть в нїм получені. Від того часу почато звати матїр Його Марію "Богородицею і Матерею Божою", котра і по народженю Христа і надальше полишилась непорочною дївою. В честь эї уставлено з протягом часу ріжні сьвята.

93) Який особливий спосіб мають католики що до призваня помочи Марії?

Крім иньших молитв приняли католики ще спосіб моленя ся до Бога і Марії за помочию рожанця, складаючого ся з малих і великих перел. Малі перли рожанця означають ангельский привіт: "Радуй ся Богородице Діво" а великі означають молитву Господню: "Отче наш." Після числа перел відмавляють католики ті дві молитви.

94) Звідки походить назва "рожанець?"

Назва "рожанець" маэ походити або звідти, що Марію часто порівнують з рожею, або від того, що моленэ після рожанця маэ бути для Бога і Марії так пріятним як запах рожі.

95) Що думаэ о тім эвангельска церков?

Церков эвангельска учить, що Марія, як від Бога вибрана мати Спасителя нашего і як правдивий примір правої слуги Господньої під кождим взглядом э достойна найбільшої почести і наслідуваня, однак мимо того не належить їй віддавати Божої почести і слави, анї також ми не потре буэмо эї заступництва перед Богом, маючи одного заступника Ісуса Христа, котрий за наші гріхи приніс жертву Божій справедливости.

Рівнож осуджуэ эвангельска церков моленэ ся після рожанця, як людську видумку, позаяк усякі молитви після означеного числа э механїчні і противлять ся приказови Христа, щоби хвалити Бога в дусї і правдї.

Мат. 6:7,8. Як же молитись, то не говоріть богато, як погани: бо вони думають, що за довгі молитви будуть вислухані. Не приподоблюйте ся-ж до них; бо Отець ваш знаэ, чого вам треба, перш ніж просите в Него.

96) Чи в католицкій церкві покланяють ся також образам?

Так э; церков католицка учить, що належить віддавати почесть образам Ісуса Христа, Марії і иньших сьвятих.

97) Яким способом вкралось до церкви христіяньской почитанэ образів?

Через три перші століття не було в місцях призначених для христіяньского богослуженя нїяких образів. Погани часто закидували христіянам, що немають нїяких внїшних ізображень свого Бога. Відколи цїсар Константин приняв христіяньску віру, поволи почато вводити до христіяньскої церкви многі поганьскі звичаї, межи иньшим, також і звичай ставленя і почитаня образів апостолів, мучеників і иньших заслужених слуг Христа.

Наслїдуючи Греків і Римлян, котрі представляли своїх богів і богинь за помочию образів і статуй, почали христіяни величати заслуги апостолів і мучеників за помочию їх образів, вішаючи їх у церквах, щоби тим способом побудити христіян до віддаваня їм почести і наслїдуваня їх. Однак образи, які лиш мали служити до перехованя в памяти тих примірів христіяньскої чесноти, стали небавком самі предметом богослуженя. Їм приписували висшу якусь силу, і оповідано о чудах, котрі мали через них дїятись. До місць, в котрих були такі образи, почато відбувати паломництва, процесиї і т. д. Так дїялось на всходї і заходї, з тою тільки рижницею, що церков грецка ограничалась лиш на образи коли тимчасом церков римо-католицка перенесла сю честь і на статуї сьвятих.

98) Який погляд маэ церков эвангельска на тї справи?

Церков эвангельска уважаэ образи лише за средство для відновленя в нашій памяти ріжних случаїв які колись стались, а хрест за знак Розпятя, за символ спасеня і примиреня нашого з Богом через смерть хрестову Ісуса Христа. Однак тим внїшним знаком не віддаэ нїякої почести, держачись в тім взглядї лишень біблії як одинокого жерела віри.

(Дальше буде.)

НА ПРОДАЖ ДОБРА ФАРМА А ТАНА

З причини, що властитель виїзджаэ продаэ свою добру фарму.

Кводер — саувт вест — сек. 28., тоншіп 53., ренч 9., мерідіэн 4. — До почти всего 1½ милї, школа 1. миля, до штору 1½ милї. **Земля чорна, близько лейку. — Добра хата.**

По близші інформації пишіть до:—

ALEX DUDAR — 10733 - 95 St.
Edmonton, Alta.

Іван Франко.

МІСІЯ.

(4. Продовженэ.)

V.

Патер Гавдентий одержавши таку місию, вирушив з Риму до Варшави. По дорозі він не бачив нічого, не чув нічого, не займав ся нічим, а тілько роздумував про важність своэї місиї. Інтереси католицизму в цілій одній провінциї спочивають на його плечах. Тай ще в якій провінциї! Де народ скорше дав стріляти до себе, а ніж мав би відректи ся від певних зовсім для нього незрозумілих догм і від усьвяченого столітями звичаю. Отут правдивий виноградник Христів, велике поле для апостольского діла! Нести тим людям сьвітло правдивої і эдино спасаючої католицької віри, утверджувати їх в сьвятій постійности серед усяких переслідувань, подавати тим "труждающим ся і плїненним" поклонникам римського престола всяку потіху, яка лежить в вірі і костельних обрядах, отсе його висока і спасенна місия! Серце живійше билось в його груди, груди високо підіймали ся в праведній гордости, що власне його а не иньшого спіткало таке трудне, а заразом таке почесне завданэ!

— І я сповню його, покажусь гідним того довіря, яке в мою ревність положили мої настоятелї, — повторяв він з запалом. Показатись гідним довіря, — висше по над те не сягали його замисли, так само, як уява його навіть не трібувала показати йому ті трудности, які можуть ожидати його при сповнюваню його місиї. Він готов був на мучеництво — от і все. Повний тої готовости, повний віри в сьвятість і важність свого дїла, а вкінці повний молодечого запалу він їхав у далеку, незнану країну, твердо переконаний, що ті моральні сили в купі з благословеньством сьв. вітця вистарчать до сповненя вложеного на нього обовязку.

В Кракові він задержав ся кілька день, щоб зібрати деякі потрібні інформациї і порозуміти ся з епископом. Тут він прочитав у газетах досить неприэмну звістку, що справа підляської депутациї до Риму стала відома російській поліциї, і що всїх членів тої депутациї ураз із Франковським зараз по їх повороті позабирано під арешт і посаджено до варшавської цитаделї. Була се вість в данім разї дуже погана, бо з Франковским упала для патра Гавдентия перша і найголовнійша підпора в його будущій діяльности. Тілько Франковський мав живі і ненастанні звязки з Підлясяками і мав у них таке довірэ, яке не легко міг здобути чоловік чужий, хоч і заосмотрений благословеньством сьв. вітця.

Задля сеї несподіваної, хоч зрештою зовсім природної причини приходилось патрови змінювати й увесь плян його побожної вандрівки. Ні за чим було тепер їхати до Варшави, де і так тепер діяльности ніякої не можна буде розпочати, — тож патер надумав їхати просто на Підлясэ, в ті села, котрі в Римі мали своїх депутатів. Тут, думав він, найлекше буде йому і пізнати терен своэї будущої діяльности і навязати зносини з народом, а відтак з готовим він поїде до Варшави, де знов при помочи тих рекомендаций, які маэ з Риму, легко знайде собі пристановище і зможе, нікому не впадаючи в очи, розпочати свою діяльність.

Через Львів і Радзівилів він удав ся до Росиї. Дивно зробилось йому, коли в сьвітській одежі, незнайомий нікому, несьвідомий мови анї звичаїв місцевих, висівши з вагону зелїзної дороги опинив ся серед чужого краю. Куди повернутись? що діяти щоби з початку не зрадитись і не попастись в яку небудь біду? Правда, на мучеництво за сьвяте діло він був здавна приготований і навіть бажав його, але зовсім не був приготований на дрібні, будечні клопоти, на низьке лявірованэ перед дрібними поліцийними властями, перед жандармами та становими. Від таких людей крім простої та прикрої тяганини ніякого мученицького вінця не діждеш ся.

Невеличке знанэ німецкої мови виручило його сим разом. Він зумів порозуміти ся з жидами, і се було його щастэ. Жид-балагула за добру плату обіцяв ся довезти його куди йому треба. Патер сказав назву одного села, яке припадково впало йому на гадку.

— Ов, далеко дуже, тай ще вода тамтого тижня греблю перервала, зовсім не можна туди доїхати.

— Ну, то може туди? — і патер сказав назву другого села.

— І туди не можна, туди й дороги нема, хиба що в зимі по леду.

— Ну, то може тут, — і патер, потіючи та мінячись на лиці сказав назву третього села.

— А, туди можна, се-ж тут і не далеко, більш дванайцяти верстов не буде.

— Двайцять верстов? — повторив патер, перший раз в житю чуючи сю дивовижну назву. — А багато вам треба буде дати за дорогу?

— Не багато, десять карбованців, — сказав жид, підіймаючи трохи засмальцьованого капелюха на обголеній голові. Патер не знаючи, що се таке верства, і привичний до того, що по иньших краях кождий звичайно лиш тілько жадаэ за всяку послугу, кілько йому справді належить ся, подумав, що може дійсно за таку дорогу десять карбованців не багато, і пристав. Хитрий жид бачучи з ким маэ діло, попросив у нього всїх гроший наперед, на що патер також пристав, думаючи, що такий тут в краю звичай.

— Пан видно не тутешні, — почав балакати жид, коли по кількогодинній чеканці виїхали з поганого жидівського місточка і звільна по глубокім і грузкім болоті волоклись понурою, рівною та мокрою країною.

— Не тутешній, — відповів патер.

— А з далека пан?

— З далека.

— А з відки, коли вільно спитати? — допитував ся жид з влазливістю властивою його племени.

— Не вільно питати, — відбуркнув патер, котрого ціла та жидівська компанія і бридила і болїла, немов би його обсіли воші.

— Як панська воля, — сказав покірливо жид і обернув ся до своїх коней, так що патер не міг бачити фальшивого і злорадного усьміху на його широкім, обгорілім, з рудою бородою лиці. Але мовчанка тривала тілько хвилю; швидко жид знов обернув ся до патера.

— А до кого пан мають діло в тім селі?

— А тебе що се обходить? — офукнув ся патер, чуючи, що се питанэ якось неприэмно вразило його.

— Та я нічого, я тілько хочу знати, де маю заїхати?

— Заїжджай до дідича! — сказав патер.

— До дідича? Коли-ж бо, прошу пана, в тім селї дідича нема.

— Дідича нема? як то?

— А так, се село сконфісковане, під урядовою опікою, а бувший дідич вмер у Сибіри.

— Гм, то вези мене до сільського старости. Я маю тілько де про що розпитати.

— То може пан зараз і назад вернуть?

— Ні, за кілька день, — сказав патер далеко вже лагіднїйше, чуючи якось мимоволі, що дуже не мудро запрезентував себе перед жидом і що сяк чи так находить ся в його руках. Але жид розвідавши, що йому було треба, більше вже не турбував патера, а обернувши ся до своїх коней, почав звільна підганяти їх, мурликаючи собі під ніс якусь пісеньку. Вечером заїхали до цїли.

VI.

Не зовсім щасливо вибрав ся патер, велячи везти себе до старости. Староста хоч був, як і його співгромадяне, противником православя, але все таки належав до тих заможнійших та практичнійших господарів, котрі вважали ліпшим бодай про око придержувати ся православя, ходили до православної церкви, сповідали ся і причащали ся перед православним попом і анї дітей не носили хрестити анї вінчатись не ходили до латиньских ксьондзів. Те тілько й зэднало йому довірэ у начальства, за те був він і постановлений старостою. При тім же недовірливий до крайности, з малечку привичний таїти в собі всяку свою думку, всяке бажанэ, староста крім того був строгий в тім, що називав своэю урядовою службою; не думаючи і не розбираючи, сповнював накази начальства, так як привик і вимагав, щоби в його домі всї не думаючи і не розбираючи слухали його власних наказів. Коротко кажучи, староста був материял твердий до оброблення, мов те жилаве та суковате дерево, і дуже лихо надавав ся до эзуїтського апостольства.

(Дальше буде.)

ВИПРАВЛЯЭМО ШКІРИ І РОБИМО УПРЯЖ.

Гарбуэмо всякі шкіри, робимо добру упряж і продаэмо по низшій ціні чим Ітон. Заходіть до нас і переконайтесь.
Робимо всякого рода капестри по $2.00 а подушки продаэмо по 75-цт.
НАШ АДРЕС:—
Sam Milner - MARKET SQUARE
Vegreville, Alberta.

КОНКУРС
Українського Інституту ІМ. М. ГРУШЕВСЬКОГО
В Едмонтоні, Альберта.

"Наша сила в народі;
Надія наша в нас самих!"
Проф. М. Грушевський.

НА ПРИНЯТЭ 50 СТУДЕНТІВ І СТУДЕНТОК НА 1919-1920 ШКІЛЬНИЙ РІК НА СЛІДУЮЧІ КУРСИ:

1. **Курс приготовляючий** — включаючи публичну школу від VI. до VIII. кляси для хлопців і дівчат від 12 до 18 літ.
2. **Курс Висших Шкіл** — включаючи від IX. до XII. кляси і матрикуляцію для студентів і студенток з укінченою VIII. кл.
3. **Курс Університетський** даючи — факультет фільозофії, природних наук, медицини, рільництва, фармацевтики, книговодства і прав. — Апліканти мусять мати укінчену матрикуляцію, або XI клясу.
4. **Курс торговельний** — включаючи книговодство, стенографію, писанэ на машині, практичні купецькі рахунки і торговельне право. — Апліканти мусять мати укінчену пяту клясу публичної школи.
5. **Курс домашного господарства** виключно для дівчат даючи — науку куховарства, шитя, артистичного вишиваня, рисунків і декорацій, науку про здоровлэ санітарність і товариського поведеня.
6. **Курс український** — включаючи науку української мови, літератури і історії. Сей курс эсть для всїх примусовий.
7. **Курс музики і сьпіву** — включаючи науку гри на форте пяні, скрипці і дутих інструментах, хоровий і сольовий сьпів і теорию музики.
8. **Курс технічний** — включаючи науку штельмахарства столярства, слюсарства, складаня та розбираня всяких рільничих машин, курс інжінэрства парових і газолінових машин, науку їздженя автомобілями та їх направлюванэ і т. д.

Фармерскі сини, що не бажають кінчити висших шкіл а хотіли б фармерувати успішно та більше практично скористають з сего курсу найбільше.

9. **Вечірна школа для всїх** тих що бажають научити ся англійскої мови.
10. **Рідна школа** — утворить три школї для українських школярів, именно: — в Едмонтоні, Беверлей і Страткоиї. Наука буде відбуватись по 4-ій годині сполудня. Глядіть за дальшими оголошенями.

1) **Студенти і студентки мусять бути української народности.**
2) Їх родичі повинні бути членами інституту.
3) За вікт і помешканэ платить ся з гори по $20.00 за кождий місяць. При вступі кождий питомець платить також $5.00 за уживанэ інвентаря.
4) **Зголошуватись треба сейчас** разом з аплікацією треба засилати $10.00 задатку.
5) Апліканти не знані зарядови мусять мати рекомендацію від сьвященика, учителя, або члена Інституту.

Всякі письма адресуйте: —
THE M. H. UKRAINIAN Institute. — Box 790.
Edmonton, Alta.

ЗА

Д-р С. Фербей, пред.
Ю. Лазарук, скарбник.
А. Т. Кібзей, секр.
М. Лучкович, "Б.А". настоятель.
О. Григорович директор укр. мови.
І. М. Глова директор музики.

НОВИНКИ.

КОЛЧАК ЛИШАЭ ОМСК.

Лондон. — Большевики доносять що Колчакові війська вибираються з Омска. Головну кватиру Колчака перенесено з Омск до Николаэвска. Здовж ріки Волги посувають ся большевики близше Царичина.

БУДУТЬ ДОМАГАТИ СЯ ЗНЕСЕНЯ ПРИМУСОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

Сенатор Джонс, з Вашінгтону, республиканець, поставив дня 25 серпня внесок у сенаті, котрий домагаэ ся щоби Злучені Держави виступили з Ліги Народів у два роки по заключеню мира, наколи усі народи і держави не знесуть у тім часї у себе примусової військової служби.

ГРОЗИТЬ БЕЗРОБІТЭ.

В Вінніпегу прийде мабуть до того, щозимою треба буде отвирати кухнї, де будуть годувати безробітних. Обчисляють що сорок тисяч людий полишать ся на зиму без роботи. Наші люди повинні числити ся з сею небезпекою та щадити центи, а коли можна заробляти по фармах.

ПОЛЯКИ ЗАНЯЛИ МІНСЬК.

З Варшави доносять, що польські війска заняли місто Мінськ Се місто лежить яких 100 миль на полудневий схід від Вільна і донедавна було головним містом російської мінської провінції. Від історичної границї Польщі місто Мінськ віддалене на більш як 200 миль. А се вказуэ наглядно, що Поляки стремлять не лиш до відбудови історичної Польщі, але посягають рукою по чужі землї.

ХІНЦІ ПРОТИ СЕМЕНЕВА.

Хінці нагромаджують на своїх північно західних границях велике число війска проти генерала Семенева. Японці ведуть команду над сим військом. Хінці мабуть перший раз в їх історії беруть ся до орудуваня модерними винаходами. До перевозу війська уживають хінці транспортових автомобілїв.

ПОЛЬСКІ УСПІХИ.

В борбі з большевиками заняли Поляки Ровно, Сарни і Міроград. Над рікою Березиною заняли Борисів.

Між Львовом а Варшавою лагодять Поляки лінію телэфону. Ляхи садовять ся начеб дома.

ПОВІДОМЛЕНЕ

НОВИЙ МЛИН ДО МЕЛЕНЯ МУКИ НА
Чіпман, Алберта.

БУДЕ ГОТОВИЙ І В РУСІ НА 1-ГО ВЕРЕСНЯ СЕЙ МЛИН БУДЕ НАЙНОВІЙШОЇ СИСТЕМИ, ЯКИЙ БУДЕ В СИЛІ МОЛОТИ ДЕННО 150 БОЧОК МУКИ І 50 ТОНІВ ВСЯКОГО МЕЛЕНЯ ДЛЯ ХУДОБИ.

Компанія буде всилі загварантувати повне вдоволенэ у всяких меленях, дертях і вимінах.

The Chipman Milling & Grinding Ltd.
CHIPMAN, ALBERTA.

СТІЙТЕ І ЧИТАЙТЕ!

СЕКЕНД-ГЕНДС ШТОР - НА БЕЛІС, АЛЬТА.

Коли їдите на Беліс не забудьте зайти до СЕКЕНД ГЕНД СТОРУ (штор уживаних річий) **де можете купити все добре і моцне а за малі гроші.**

Наскладі маэмо всякого рода убраня, мужескі, женьскі і діточі. Маэмо черевики до роботи і виходу для кождого, маэмо і жовнірскі. Маэмо ріжні материї і все проче що чоловікови чи женьщині потрібно кождого часу.

Беремо в заміну фармерскі продукта. Вимінюэмо чи купуэмо все що Вам непотрібне, як убраня черевики і все иньши.

НАПРАВЛЯЭМО ҐРАМОФОНИ, МАШИНИ ДО ШИТЯ І НАПРАВЛЯЭМО ВСІ БЛЯХАРСКІ НАЧІНЯ.

Властитель Ф. ПРУСАК.

ПОЧАТКИ РЕФОРМАЦІЇ І СЛАВНІ РЕФОРМАТОРИ.

(Кінець.)

Та не тілько в краю Лютра, але і по цілій Европі збирано в той спосіб гроші для папи. А Лютер тоді мав за приятеля короля саксонського. І він осьмілив ся написати до папи так: "Дні Римського нановання," себто папського почислені". І з того у цілому цісарстві настав великий неспокій, що мусіли скликати аж сойм до міста Вормс. Але приятелі Лютра не радили йому їхати на той сойм, бо боялись, щоб папіштаки його не злапали, а тоді був би йому конець.

Однак відважний Лютер не пристав на се і сказав: "Хоч би у Вормсї стілько папських чортів було, що гонтів на даху, то і се би мене не відстрашило." От бачите, що за герой він був! І він таки поїхав на сойм, і при кінці своэї бесіди заявив: "Я не можу инакше робити, так мені Боже допоможи!" І не бояв ся.

Працю і пильність Кальвіна подивляли всі. Він не лиш в релїгійних, але також і горожанських справах брав живу участь. І нема дивоти, що нераз підпадав критиці зі сторони горожан, котрих картав за нечесну або шкідливу роботу для громади. Закидували йому тай закидують ще нині, що він казав спалити Михайла Сервета, іспанського недовірка, котрий товк ся по Швайцарії і псував людий своэю безбожностию. Приміром він говорив, що Бог э римський пес, з трома головами. Його за те католики засудили на спаленэ, але він втік з Італії до Швайцарії, де його таки тая доля у Женеві спіткала. Кальвін просив за ним, щоб його так тяжко не карано. Але не помогло нічого, Сервета таки спалили. Правда, Кальвін був дуже строгий що до моральности, і не дарував нікому, хто умисне переступав закон моральности. Однак винувати його за те, що спалено Сервета нема защо, бо не він так тому винен, як тодішний час. Такі були часи того віку. Нині сего би не зробили, будьмо певні.

Кальвін мав тільки одну хибу, що був дуже скорого темпераменту, а такі люди звичайно роблять ошибки, хоч опісля того кають ся. Звичайно люди діловиті э до всего скорі. І таким власне був Кальвін. Він що робив, то робив від разу, але завсїгди поводив ся справедливо. Се був чоловік наскрізь релїгійний і моральний.

Протестанти в Швайцарії, Шкоції, Англії, північній Ірляндії, Гуґеноти у Франції, Пуритани в Англії і Америці приняли науку Кальвіна, підставою котроэ э Біблія, чисте эвангельске житэ, яке показав людям, живучи на земли, наш дорогий Спаситель, Ісус Христос.

ІСУС З НАЗАРЕТУ.

Найбільш чудовим приміром величньої сьміливости й рішучої самопосьвяти був Ісус з Назарету.

Його імя знане по всій земній кулї, та його велике житэ відоме в більш країнах, чим якого иншого коли небудь родженого чоловіка. Певно — ми всі знаэмо, що він був більш чим чоловіком — Він був самим Богом — одначе ми говоримо тепер про Него як про найбільшого Реформатора, т. э. того, що направляв лихо, злобу і недолю на сьвіті, як ніхто з инших смертних людий.

Хоча Христос, ми віримо все, був правдивим Сином Бога й Цар Сьвіта, одначе ми, на хвилину, забудьмо усю його славу й становиско, — так як ми бачимо Його як одного з найбільш нещасливих — так убогого, що Він не мав на землї де свою голову приклонити. Хоча уроджений князем, Він не прийшов на сьвіт у пишній палаті. Він родив ся в стайни, й лежав сповитий в яслах. Усе житэ Його було непереривним пасмом труду й важкої праці. Як Його славний отець, Він виростав, аби стати теслею й так заробляти на свій хліб, й здаэть ся, що Він будучи найстаршим в родині, мав утримувати свою Матїр, яку Він при своїй смерти лишив під опіку Йоана, свойого ученика.

Його зненавиділи і відкинули богачі, а ще більше учені книжники й велирічиві. Ба — навіть мешканці Його власного родимого села гляділи на Него зависним оком, бо Він знав більше ніж вони, й хотіли навіть кинути Його зі скали у Назареті. Що за страшна річ людська зависть...

Він вибрав собі дванайцять учеників з усяких заводів, одначе ні один з них не кінчив високих шкіл. Він був наскрізь дитиною простого народа. Між своїми учениками мав Він кілька рибаків, одного митника, — а всі вони були дуже простими людьми.

Христос був великим ворогом усякого зла й народнього здирства, й Він то прогнав з сьвятині громаду захланних міняйлів й народних дерунів. Будучи ще хлопцем, умів Він відповісти на всякі питаня, які ставили Йому найбільші тодішні жидівські учені. Він вратував перед народним гнївом блудницю не тому, що Він недоцінював її гріху, але тому, щоби дати її нагоду почати нове краще житэ! Можливо, що найбільшим Його триюмфом було сокрушенэ серця безсердечного, здавалось, банкира (міняйла), який опісля став визначним істориком, що написав нарис Його житя.

Хоча-ж одначе Ісус був дитиною смутку, добре обізнаною з всякою недолею, все-ж таки у Нього була чудова сьмілисть зміритись лице в лице з усею силою римського судиї, — що — як відомо, — був трусом, й умив від усього руки, хоча він знав дуже добре, що Ісус був вповні не винний й вільний якого небудь злочину.

ІСУС РІШИВ СЯ СТАТИ МУЧЕНИКОМ ЗА ПРАВДУ!

Він пішов по певну свою смерть, даючи сьвідоцтво своїй божеській любови усього людського роду. Він віддав своэ житэ, аби зложити себе в жертву за грішних людий.

А одначе мимо усе Він був побідником, що зломав пута смерти, що "смертию смерть побідив", аби висвободити грішних людий.

Він не лишив своїх розсипаних учеників, але зібрав їх разом на високій горі — горі Гермон — і тут як великий генерал видав Ісус своїм послідувателям розказ: іти у всі країни та проповідувати благовістіэ до всіх народів — білих, чи чорних бронзових, чи жовтих — скрізь по всіх морях і в кождій країні.

Як великий Реформатор стремів Ісус до одного: дати потіху для всіх безнадійних й опущених, для всіх проступників й полищених й погорджених усім сьвітом. Той великий Потішитель бажав увільнити всякого раба — будь він жертвою якого небудь гріха чи налогу, як піяньство, куренэ, розпуста, злоба, чи взагалі яка небудь людська неміч. Він хотів зробити чоловіка чесним і чистим. У своїй "Проповіди на горі" лишив Він усьому сьвітови великий заповіт, бажаючи аби кождий мущина і кожда жінка були щасливі, щоби були смирні, повздержливі, чемні і приязні, щоби любили усе, що добре і чисте, щоби були милосердні, чисті серцем, думкою і устами, миролюбиві і згідливі, щоби взаїмно прощали собі усякі провини й взаїмно собі помагали, й щоби були великодушними навіть для своїх ворогів й своїх переслідувателів і гонителів.

Отсей великий вожд, Ісус, був признаний князем Мира, бо колиб усі люди й усі народи слідували за Його вказівками й наукою, тоді не булоб більше на сьвіті війни.

І сей великий Реформатор жиэ дальше, Він не вмер! Він нагородить усіх праведних, а згодом, коли люди перестануть війни, Він прийде опять на сьвіт і запануэ як великий Цар Мира. Він певно запануэ при кінци. Усі Його вороги будуть побіджені. Зло направить ся і запануэ скрізь Гаразд.

Поки сонце з неба сяэ,
Поки місяць небом мчить,
Поти Спаса стяг сягаэ,
Поти Він над всім царить!
Мир і радість всім вам, люди,
Всім убогим й немічним!
Упокій вам усім буде,
Благодать усім нищим.

"Усі народи будуть прославляти Його." Псальма 72·17.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ "КАНАДИЭЦЬ" З ХАТИ ДО ХАТИ І З РУК ДО РУК.

НАГРОБНІ ПАМЯТНИКИ.

Ми виробляэмо ріжного рода памятники на гроби, по приступній ціні і то так з каміня як і мармору.

На жаданэ висилаэмо цінники.

ALBERTA GRANITE & MARBLE CO.
101 St. & 105 Ave. — Edmonton, Alberta.

ВСЯЧИНА.

=oOo=

З НАУКИ БІОЛЬОГІЇ.

Як Звірята Зміняють Вигляд і Краску.

Німецький учений Карло Семпер призвичаював малих звірят жити в ріжних умовах щоби переконати ся як зміна житэвих умов впливаэ на переміну будови тіла. Він робив досліди з раками. Э три роди раків, з котрих один живе в солонковатій воді, другий в солоній, а третий в солодкій. Той рачок, що живе в солодковатій воді щітінок на хвості не маэ і хвіст у него не такий як в першого. Професор Семпер призвичаював щітинохвостливих раків постепенно жити в солоній воді поки не дійшов до того, що вони привикли жити в такій солоній воді, як раки з хвостом без щітини. В міру того, як щітинохвості раки переміщувано з солонковатої води в посуду все з солоннійшою водою, їх хвости зміняли вигляд, щітинки постепенно зникали і на останку скінчилось на тім, що щітинохвостні одержали такі самі хвости як і перші.

Семпер тим не задоволяв ся. Йому хотілось зобачити, що станеть ся з щітинохвостними раками, коли їх призвичаїти жити в солодкій воді. І він добив ся того, чого хотів.

Щітинохвостні раки, як вже сказано, живуть звичайно в солодковатій воді. Семпер наповнив начинэ менше соли як та, до якої привикли щітинохвостні раки і умістив в тім начиню партію щітинохвостних раків. Вони скоро приноровились до нових умов і навіть стали плодити ся. Тоді Семпер переніс оставших живих раків з молодими в иншу посудину наповнену водою, в якій було ще менше соли. Раки невдовзі привикли і до тої і плодили ся дальше. Семпер знов переніс всіх раків до води, яка заледво трошки була солона. І тут раки призвичаїлись, як й нічого нового не зайшло. Тоді він доти змінював воду, доки не дійшов до того, що переніс раків до солодкої води, т. э. такої як э в керницях і ріках.

Як скінчила ся та вандрівка раків з одної води до другої? Скінчилась так, що щітнохвостні раки постепенно зміняли свій вид і вкінци в солодкій воді стали зовсім подібні до солодко-водного рака. Сказане э доказом, що вигляд звірів постепенно і незамітно зміняэть ся і зміна походить як раз від того, як постепенно зміняти житэві умови.

Другий дослід в тім напрямі був зроблений англійським ученим Пультуном.

З яэчок мотиля виводять ся гусільниці, які за якийсь час переміняють ся в куклів, а з куклів повстають гарні мотилі. Давно вже замічено, що деякі гусільниці і кукли мають таку саму барву як предмети біля котрих вони держать ся. Пультон взявсь доказати, що гусільниці і кукли одного і того самого рода міняють барву відповідно до барви окружаючих предметів.

Що-ж він робив? Він взяв дві партії гусільниць щойно виколених з яэчок мотиля і виховував їх в ріжно забарвлених окруженях. Одну партію гусільниць годував на листю темно-зеленої барви, а другу на ясно-зеленім листю з білим відтінком. Коли гусільниці виросли, показалось, що ті, котрі виросли на темно-зеленім листю були темно-зелені, а ті, що виростали на ясно-зелених листках ріжнили ся ясно-зеленою барвою з біти барва гусільниць одного і лим відтінком. Инакше сказатого самого рода змінилась відповідно до барви предмета, на якім гусільниці годувались.

Не менше цікаві були досліди з куклами. Звісна річ, що доросла гусільниця, вперед ніж перемінить ся в куклу, шукаэ відповідного місця. Найшовши місце, гусільниця успокоюэть ся на день або два, ткаэ павутину і опісля переміноэть ся в куклу. В тім часі показуэть ся вплив окружаючих умов на барву тої кукли, яка повстане з гусільниці. Пультон брав гусільниць звичайних мотилів, уміщував їх в пушках з стінами ріжної краски. Ту показало ся виразно, що барва окруженя впливаэ на барву кукол. Коли стіни пушки були чорні, як стіни пушки мали ясну барву, то кукли були ясні а як кукли були в блискучім золотистім окруженю, то діставали золотавий відтінок. Пультон робив досліди з кількома родами мотилів і за кождим разом кукла діставала барву окруженя.

До числа звірів, які міняють барву відповідно до окруженя належить риба-камбала і ящірка-хамелеон. В хамелеоні напримір, шкіра буваэ то біла, то жовта, то зелена, то бура, в міру того серед яких предметів він находить ся. Така зміна краски виходить у него досить скоро.

Майже кождий з нас бачив маленьке звірятко ласицю. Кождий знаэ, що ласиця літом буваэ барви рудої а зимою білої краски. Ту також маэ до діла з впливом окруженя на зміну барви звірятка.

Французький учений Пуше, доказав, що всі такі звірята як рибо-хамбола, або ящірка-хамелэон, можуть скоро міняти барву своэї шкіри лиш до того часу, поки бачуть, що діэть ся довкола них.

Як Пуше заспав сї звірята, вони стратили спосібність міняти свою краску. Барва окруженя ділаэ в тих звірят якимсь способом через очи. В гусільниці буваэ инакше. Пультон при своїх дослідах з гусільницями цілком замазував їм очи чорним ляком, гусільниці все-таки міняли свою барву. В тім случаю барва окружаючих предметів, прямо ділала на шкіру звірятка і викликала відповідні переміни.

Чи через очи, або инакше приходить зміна, те маловажне. Важне те, що деколи окруженэ, серед якого живуть звірята, може викликати у них велику зміну. Ми бачили вплив барви окруженя на зміну барви звірят.

=oXo=

ЗВІРЯТА ПІДЧАС ТРУСУ ЗЕМЛІ.

Полі повідаэ, що підчас трусу землї в Неаполї, 26. липня 1805 р., у тім місци, де найсильнійші були потрясеня, вже кілька мінут перед тим зачала рогата худоба ричати і передними ногами напирати ся о землю, що вівці блеяли і виривали ся з загороди; що домашний дріб кричав дико, а пси будили господарів. То дасть ся легко пояснити, перед усім при вульканїчних потрясенях. Здаэть ся проте, що правдиве эсть донесенэ римського писателя Елїяна, о трусї, що знищив Гелїке. Він оповідаэ, що 373 р. перед Христом, коли в Ахаї був трус, вже пять день перед загладою міста Гелїке вивандрували відти всї ласиці, вужі, миші тай иньші подібні зьвірята дорогою, що вела до Кореї. — Зі зьвірят домашних кричить, кудкудаэ, блеэ рже, ричить, при сильнім трусї всьо, що лиш жиэ. Найгірше заховують ся тоді пси. В Месинї 1783 р. витэ їх було таке страшне, що їх убивано. Вють они, хотяй трус уже скінчить ся. Пси і коні випружують ноги в бік і похиляють голови до землї. Навіть птахи в повітрі непокоять ся. При калябрийськім трусї 1783 р. літали цїлими стадами без перестанку і нехотїли нїгде сїсти 1856 р. в Альтіірі так перепудили ся соловії, тай иньші птахи, що ледве по кількох днях дали ся чути. При трусї в Квінтеро, Чілї, 1882 я. не переставали морські птахи кричати через цїлу ніч. Навіть в морі виходять риби, що звичайно жиють у глубинах, на верх. Перед усім в Мессинї 1883 р. показала ся морська риба звана там чінчінельо, щó жиэ в піску, на днї моря і не показуэ, так громадно, що ловлено эї цїлими гямами. О трусї в Кимані 1802 р., пишуть, що риби з ріки Оріноко вискакували.

СЕРБІЯ ДЕРЖАВОЮ СИРІТ.

Яке знищенэ нанесла европейська війна в краях великих боїв показуэсь тепер, коли люди мають більше часу розглянутись навколо себе. Сербія була одною, де шалїла завзята борба на житэ і смерть. З одної сторони Німці повні сили і богаті в амуніцію і жовнірів завзялись знищити Сербію, а з другої сторони хоробрі Серби, так мужі як і жінки, а навіть малолїтні хлопці ставали рядами оден попри другого і з нечуваною хоробростію боронили рідного краю до послїдної кроплї крави, та приталовані переважаючою силою німецкої армії они падали застелюючи свою землю своїм тїлом.

Війна зробила з Сербії країну самих майже сиріт. Двіста тисяч (200.000) сиріт э тепер в Сербії, які втратили в війнї обоїх родичів, значить батька і матїр. А других 300.000 сиріт втратили одно з родичів, батька або маму. Се виказала статистика яку перевело товариство Червоного Хреста в Сербії. Міста, що мають по 10 тисяч мешканців, мають два або і три тисячі сиріт.

Здогадують ся, що в часї погрому Сербів 1915 року, а відтак за час німецької господарки через три роки мало згинути в Сербії що найменьше пів міліона дітвори.

Між сиротами э діти, яких ніхто не знаэ як називають ся, з якого они роду, чиї они, або де роджені. Э рівнож і богато калїк, умово хорих, головно між старшими.

Се перша руїна, яку приносить війна. Родинних трагедій з часу сего знищеня ніхто не годен списати.

H. S. COULTER M.A., L.L.B.
АДВОКАТ, ПУБЛИЧНИЙ НОТАР І КОМІШИОНЕР.
Leduc, Alberta. (Блок Клайна.)
Говоримо по німецки, українськи і польски.
ПОЛАГОДЖУЭМО ВСЯКІ СПРАВИ.

СМОКИ ЛЕЙК
НОВЕ МІСТО В АЛЬБЕРТІ.

Смоки Лейк Гардвар Ко.
М. ҐРУМЕЗ, властитель.
МАЭМО ВСЯКОГО РОДА ГАРДВАР.
Черепяні горшки, зелізні, фарби, будовляний папір, машини до шитя "СІНҐЕРА", зелізка, помпи, рурн, гасолінові енджаї і все проче що Вам треба.
Ціни умірковані.

ҐРОСЕРІ, ОВОЧІ І КЕНДИ
ПЕТРО ЗАГАРІЙЧУК, властитель.
Вода содова, пап ріжного рода.
Чистий, сьвіжий і добрий товар. Чесна обслуга.

Смоки Лейк Міт-Стор.
І. ЦАПОВСКИЙ, властитель.
Сьвіже мясо, солена вепровина, болона, риба в кенах і проче.
МИ ПРОДАЭМО ТОВАР "СВИФТА".

Коло-кріка Дім і Школа.
СМОКИ ЛЕЙК, АЛЬБЕРТА.
Гарний вигідний дім і школа враз з віктом для дівчат і хлопців, де ваші діти будуть мати батьківську опіку і науку.
Пишіть за услівями до:—
Miss E. G. HOCKEN Smoky Lake, Alberta.

ІВАН СТОҐРИН
Офіцияльний агент для Сійонарскої землї на Смоки Лейк.
Лоти на продаж по умірковaній ціні.
ГРОШІ НА ПОЗИЧКУ НА ФАРМИ.
Коли в містї зайдіть до мене.

КУЗНЯ СМОКИ ЛЕЙК.
ГР. К. ВОЛЯНЬСКИЙ, властитель.
Виконуэмо всякі ковальскі роботи солідно і по умірковaній ціні.

СМОКИ ЛЕЙК ҐЕРЕДЖ
ЕМАНУІЛ БЕРЕЗКА, властитель.
Направляэмо автомобілї чесно і совісно по умірковaній ціні.

Смоки Лейк Гарнес-Шап.
ИОСИФ ДАНИЛОВИЧ, властитель.
Виконуэмо всякі направи
РОБОТУ ҐВАРАНТУЭМО.

НОВИНКИ.

—=O=—

ПОЛЯКИ ХОЧУТЬ НАШИХ ЗЕМЕЛЬ.

В борбі з Українцями в Галичині оголошувала польска начальна команда своїм війскам, що як побють Українців, то будуть могли рабувати скілько самі схочуть, а селяни жовніри дістануть по 20 морґів землї у східній Галичині яку від береть ся від українських селян. Польскі жовніри косять збіже нашим селянам і забирають для себе.

ПОСЛЮБНА ПОДОРОЖ ВОЗДУХОМ

Лайтнант Будвин, офіцир стейтського корпусу літаків оженивши ся відбув свою послюбну подорож літаком.

УКРАЇНЦІ ОХОРОНЯЮТЬ ЖИДІВ.

Українське національне правительство оповіщуэ, що воно поробило відповідні кроки, щоби оборонити Жидів від погромів в території занятій українською армією.

—=o=—

ЛІҐА НАРОДІВ.

Правдиву ліґу народів основано на довго перед сьвітовою війною тими, що заживали Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина. Горячі листиподяки, писані у 27 языках, англійськім ческім, словацькім, хорватськім, словенським, сербським, литовськім, французькім російськім, українськім і т. д. э переконуючим доказом, що найбільша згода маэ місце що до похвали Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина між всіма народностями, поза як кождий знаэ, що средство Трінера э найсильнійшою твердинею, вибудованю проти атаків жолудкових недомагань, і усіх недуг, що стоять в звязи з жолудковими недугами. Дістанете його у Вашого другіста, котрий маэ також під рукою инші Трінера средства, головно-ж Трінера Лінемент, Трінера Лік на Кашель, Трінера Антипутрін, знамените полоканэ для горла і губ і знамените средство, для очищеня ран. Ви не можете питати за нічим лучшим.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland, Ave
CHICAGO, ILL.

Lamont Hotel

Отсим повідомляю всіх інтересованих, що ГОТЕЛЬ на ЛЕМОНТІ т. зв. ЛЕМОНТ ГОТЕЛ буде отворений з днем 1-го серпня (августа) с. р. Будуть руми до винайму, добрий вікт, як рівнож всякі холодні напитки, як звичайно в тепе рішних барах. Все по як найбільш умірковaній ціні.

Приїжджаючи до міста — загостіть!.

Властитель
John Darichuk
LAMONT, ALTA.

МАЮ НА ПРОДАЖ!

РЕҐІСТРОВАНІ КОРОВИ І ТЕЛЯТА "ШОРТ-ГОРНС", А ТАКОЖ МОЛОДІ ОҐЕРИ "КЛАЙН".

F. C. SMITH
LAMONT, ALBERTA.

Religious, Moral,

Канадиєць

SCIENTIFIC, AGRICULTURAL. NON-POLITICAL, CANADIAN.

РІК IX. Ч. 33. EDMONTON, 10. OF SEPTEMBER 1919. VOL IX. No. 33

АВСТРІЯ ПІДПИСУЄ МИР.

УКРАЇНЦІ КУПИЛИ БУРСУ В ЕДМОНТОНІ.

—=oXo=—

Убійника Лярсона зловлено.

—=oXo=—

ТЕЛЭГРАМА З ПАРИЖА.

Як читачам вже відомо на Все-українськім Протестуючім Вічу, дня 27. липня в Едмонтоні, Альта., зібрано 328.87 дол. По оплаченю телэграм і иньших видатків, надвижку в сумі 213.00 дол. вислано на руки д. Савченка, в Парижи, як підмогу на ціль укр. преси.

На днях бувший секр. Віча п. Кібзей получив телэграму слідуючого змісту:

Париж, 2. вер. 1919.
А. Т. Кібзей,
10875 — 98-ма улиця
Едмонтон Альта.

Комітет дякуэ за 1,534 франків.
Савченко.

АВСТРІЯ ПРИЙМЕ УГОДУ МИРА.

З Відня донесено до мирової конференції, що Австрія рішаэсь приймити уложені для неї условя мира. Канцлэр Реннер вертаэ сейчас до Парижа значить, що уґода буде підписана в умфвлений день, ебто в середу 10. вересня.

КАЖУТЬ ЩО НЕ БОГАТО.

Пруский міністер перевів докладне слідство і дав справоздаиэ, що екс кайзер втікаючи з Німеччини не взяв з собою богато готівки, бо лиш 650,000 марок.

ЖЕЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК В АВСТРІЇ.

В цілій Австрії викликано загальний желізничий страйк. До страйку виступили навіть робітники, що працюють по офісах міністра желізниць. Були змаганя, щоби до страйку втягнути також почту, однак почта покищо не робить.

Страйкарі мали оперувати лиш тими потягами, що доставляють Відневі поживи. Однак оноді навіть і сего не зроблено.

В АНҐЛІЇ НЕ ПОТРІБНО МОЩІВ СЬВЯТИХ.

Австралійський інжинэр видобув з під підлоги в церкві в Эрусалимі кости св. Георгія, патрона Анґлії. З того і виринула була пропозиція, щоби сї кости забрати до Лондону і примістити під катедрою Вест мінстер. Однак настоятель дав відповідь, що в катедрі нема більше місця як ще на шістьох достойників, та і тих треба буде налити, отже нема ніякої користи брати туди кости Георгія, тимбільше що і сї треба би налити.

АЛЯРМ В АНҐЛІЇ.

З причини майнерських страйків в Анґлії являэсь така недостача вугля, що вкоротції може прийти до того, що Анґлія не зможе доставити собі поживи з других країв.

КАНАДА.

ГОРОЖАНСЬКА АРМІЯ В КАНАДІ.

Посол Мовaт поставив тепер в Оттаві внесок, щоби правительство завело в Канаді армію горожан охотників для краэвої оборони. Кождий горожанин, головно молодші мущини, мають обовязок боронити свою демократичну державу. Такі мали би вписуватись на курси вправ, які малиб тревати в догідних хвилях. Така армія мала би бути зовсім безплатною, за те кождого часу готова стануги в обороні своэї країни.

НАГОДА НА ГРОШІ.

Теперішний провідник лібер. опозиції в Оттава маэ нагоду зробити 19. тисяч долярів доходу за рік. Такий провідник дістаэ за сесію 7. тисяч дол. крім дві і пів тисячі другої плати. А позаяк сей рік маэ дві сесії, то Макензи маэ нагоду на новних 19. тисяч долярів. Всіх прочих послів платить держава річно.

ЖЕЛІЗНА КАТАСТРОФА.

Торонто. — Недалеко Торлейк виколіїв ся вчера головний пасажерський потяг, в наслідок чого потовклись около двайцять осіб головно жінок і дітий. Одна з середних кар вискочила з треки. Потяг ішов ще яких дві милї, а там ідальни і вагони до спаня перевернулись до рова. Мущини і обслуга колійова взялась сейчас ратувати перепуджених, потовчених та покалічених пасажерів. В вагонах до спаня треба було прорубувати підлогу, щоб видістати з середини людий. Лиш одну особу треба було сейчас відставити до шпиталю прочі годні були ще тої самої ночи дати знати своїм приятелям про пригоду. Майже всі люди були з західної Канади.

УБИЙНИК НІКСОНА ЗЛОВЛЕНИЙ.

Сейчас по простріленю Едмонтонського полісмена упало сильне підозрінэ на недавно випущеного з криміналу Лярсона. Та сей і пропав зараз по убийстві. Дедективи перешукали всі готелі і бордінгавзи і довідались, що з Лярсоном мешкав ще якийсь Швед і що той виїхав до Коленур. Оден з дедективів поїхав в ті сторони літаком, иньші автомобілями, а иньші желізницею, а поліція по місточках попри желізниці начали пильно перешукувати свої околиці, бо всі вірили, що Лярсон попав ся за своїм товаришем. І дійсно детектив Кембел напопав эго коло Кадомін і арештував Лярсона. Треба було віставити эго до стації, а відтак до Едмонтону. Двох іх детективів посадили Лярсона на ґазолїновий спідер і пустились в дорогу. Лярсона не кували, бо після права не можна спідером везти скованого арештанта. З сего він і скористав. Добачивши гарно висипаний насип, Лярсон кинув ся в бік і полетів коміть головою в долину, а відтак в ліс. Нім детективи спинили мотор, то опинились вже дві милї дальше. Вони вернулись, почали погоню на цілу ніч, а коли другої днини слота змочила їх доволї, вони помучені зайшли до шеку секційного формена. А щастэ хотіло що і Лярсон думав в сім шеку відпочати. На втіху детективів він ввійшов до шеку, де і арештовано эго, а відтам і припроваджено до Едмонтону. Сего понеділка поставлено эго перед корт де обвинувачено эго о морд полісмена Ніксона, о подвійний рабунок в ресторації Хінця, рабунок на улици і намір морду на детектива Едварда. Переслуханэ Лярсона відбудесь на 16 вересня.

З БОРОТЬБИ О ПРОСЬВІТУ.

Українці купили бурсу в Едмонтоні.

До нашої житэвої історії за морем треба вписати нову подію з поля борби о просьвіту. Альбертійські Українці мають сим разом надзвичайну нагоду придбати на свою власність реальність яка під кождим зглядом відповідаэ потребам бурси в Едмонтоні.

Рентованэ будинків в Веґревил і в Едмонтоні шкодить нам самим. Се гріш страчений. Навіть і за гроші не годен дістати нічо відповідного, бож і готель будуэсь відповідно до своэї цїли.

Реальність, котрої фотографію містимо на 8-ій сторонї на лежала до між-релїгійного, але протестантського товариства. Збудований сей будинок був умисне для інституту подібного до наших бурс. До будинку, належать три лоті, а там і перква, яка належить до подібного, але иньшого товариства.

Ціла ту реальність з обома будинками і всім ... в середині куплено за ... дол. Наші бізнесмени кажуть нивком, що самі лоти вартують сї гроші. І справді зваживши прямо казочно-нпську ціну, а попри те всю умебльовку, навіть пяно, касу на гроші, в кождій кімнаті церата, карпети, ліжко застелене в комплеті, дресер, столик, навіть образи, а дальше чисто та, а при будинку стріткара просто до університету, школи навколо, до почти всего три блоки, словом — знаменитий вибір і золота нагода. Не купити сего для бурси і за таку ціну, булби справдішний непростимий гріх проти народньої справи!

І здаэсь ще не було доси Українця, що оглянув сей маэток, щоб не вийшов звідтам з кріпким постановленэм дати на таке гніздочко народньої праці таку жертву, якої ще не дав на ніяку иньшу укр. справу.

І справді при добрій волп і охоті альбертийські Українці можуть виплатити сї проперти в протягу двох років і то зовсім не трудно. Лиш доброго заряду і трохи щирости до праці і самопосьвяти для себе самих і своїх дітий!